

Sygn. akt III APz 27/16

POSTANOWIENIE

Dnia 28 września 2016 r.

Sąd Apelacyjny – III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Daria Stanek (spr.)

Sędziowie: SA Grażyna Czyżak

SA Aleksandra Urban

po rozpoznaniu w dniu 28 września 2016 r. w Gdańsku

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z powództwa M. P.

przeciwko Syndykowi Masy Upadłości (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

o ekwiwalent za urlop wypoczynkowy

zażalenia M. P. na postanowienie Sądu Okręgowego w Gdańsku

VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 11 sierpnia 2016 r. w przedmiocie zawieszenia postępowania, sygn. akt VII P 70/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSA Daria Stanek SSA Grażyna Czyżak SSA Aleksandra Urban

Sygn. akt III APz 27/16

UZASADNIENIE

Pozwany - Syndyk Masy Upadłości (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. pismem procesowym z dnia 14 lipca 2016 r. wskazał,

iż złożył zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa przez K. P.

i M. P. na szkodę (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

w G. polegającego na wypłacie środków pieniężnych pochodzących ze spółki

na indywidualne rachunki bankowe tytułem nienależnego wynagrodzenia, wypłatę środków pieniężnych pochodzących ze spółki na indywidualne rachunki bankowe ww. bez tytułu prawnego, przeznaczanych następnie na zaspokojenie indywidualnych potrzeb oraz nierzetelnym prowadzeniu dokumentacji działalności gospodarczej co w opinii pozwanego wypełnia znamiona przestępstw określonych w art. 270, art. 296, art. 300 § 1 kodeksu karnego. Jak wyjaśnił pozwany, dochodzenie zostało wszczęte i jest obecnie prowadzone przez Prokuraturę Okręgową w Ł. (...)pod sygn. akt PO II Ds. 20.2016.

Syndyk poinformował również, iż w zw. z kontrolą podatkową prowadzoną przez Urząd Skarbowy w G. w spółce (...) została przesłuchana

w charakterze świadka D. P.. Z jej wyjaśnień zawartych w protokole wynika, iż ma wątpliwości co do autentyczności podpisów złożonych na okazanych jej kopiach aneksów do umowy o pracę zawartych pomiędzy (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. a K. P.. Aneksy zaś zostały złożone pozwanemu przez K. P. wraz ze zgłoszeniem wierzytelności i zostały opatrzone takimi samymi datami oraz mają taką samą szatę graficzną i układ stron jak przedłożone przez powoda aneksy do zawartej z nim umowy o pracę.

Pozwany wyjaśnił także, iż w sprawie o sygnaturze akt IV K 123/15 złożył oświadczenie o zamiarze działania w charakterze oskarżyciela posiłkowego wraz z wnioskiem o orzeczenie wobec M. P. obowiązku naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz spółki (...) kwoty 15.621.059 zł, na którą składa się m.in. kwota 3.695.305,86 zł nienależnie wypłaconych powodowi środków z tyt. wynagrodzenia za pracę.

Pozwany wskazał na treść art. 8 k.p., zgodnie z którym nie można czynić ze swego prawa użytku który byłby sprzeczny ze społeczno – gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. W ocenie pozwanego żądanie powoda wypłaty ekwiwalentu za urlop w kwocie nie znajdującej uzasadnienia w dokumentacji upadłej nie może być uznane za wykonywanie prawa a jedynie za jego nadużycie. (k. 964-965 a.s.)

Pismem procesowym z dnia 26 lipca 2016 r. powód M. P. w odpowiedzi na ww. pismo pozwanego wniósł m.in. o przeprowadzenie dowodu z protokołu posiedzenia organizacyjnego z dnia 15 stycznia 2016 r. w sprawie IV K 123/15 SO w Gdańsku, a w szczególności str. 18 ww. dokumentu, na okoliczność stwierdzenia, iż pozwanego nie dopuszczono do udziału jako oskarżyciela posiłkowego w ww. sprawie, nadto spółka (...) nie ma praw pokrzywdzonego (nie jest stroną) tego postępowania karnego, gdyż w zarzutach brak jest opisu działań godzących bezpośrednio w dobro spółki przez powoda.

Nadto w ocenie powoda, z treści zeznań świadka D. P. w postępowaniu przed organem podatkowym nie wynika, aby ta negowała swój podpis pod aneksami, a jedynie stwierdzenie, że podpisując je mogła być zdenerwowana. Powód zakwestionował twierdzenia pozwanego, aby umowy zostały sfalszowane lub nie istniały. W dalszej kolejności powód podniósł również zarzut przedawnienia w przedmiocie zarzutu pozwanego dotyczącego niewspółmierności wynagrodzenia za świadczoną pracę (art. 8 k.p.).

Postanowieniem Prokuratora Okręgowego w Ł. (...) z dnia 20 czerwca 2016 r., pod sygnaturą POII Ds.20.2016, wszczęte zostało dochodzenie w sprawie podrobienia w nieustalonym miejscu i czasie aneksów do umów o pracę tj. o czyn z art.270 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Postanowieniem z dnia 07 stycznia 2016 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku IV Wydział Karny sygn. akt IV K 123/15 stwierdził, że pokrzywdzony (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. w upadłości likwidacyjnej nie może brać udziału w postępowaniu w charakterze oskarżyciela posiłkowego z uwagi na udział w nim określonej już przez Sąd liczby oskarżycieli. Postanowienie to jest prawomocne.

Sąd Okręgowy w Gdańsku VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych postanowieniem z dnia 11 sierpnia 2016 r. zawiesił postępowanie w niniejszej sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. (sygn. akt VII P 70/13).

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy przypomniał że zgodnie z art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. sąd może zawiesić postępowanie z urzędu, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy

od wyniku innego toczącego się postępowania. Niezależnie od tego ustawodawca w art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. zdecydował, że przesłanką zawieszenia postępowania z urzędu jest także sytuacja, w której ujawni się czyn, którego ustalenie w drodze karnej lub dyscyplinarnej mogłoby wywrzeć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy cywilnej (a więc również z zakresu prawa pracy - art. 1 k.p.c.).

Przedmiotem niniejszego postępowania, jak stwierdził Sąd I instancji, jest ekwiwalent za urlop, jakiego żąda powód M. P. od pozwanego Syndyka (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. w wysokości 745.454,62 zł w związku z zatrudnieniem w (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G.. Spór między stronami ogniskuje się, co do zasady, na wysokości wynagrodzenia powoda (pobocznie na liczbie dni niewykorzystanego urlopu).

Postanowieniem z dnia 20 września 2012 r. Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku VI Wydział Gospodarczy ogłosił upadłość pracodawcy powoda w sprawie VI GU 173/12.

Z treści świadectwa pracy z dnia 31 grudnia 2012 r. wynika, że stosunek pracy powoda ustał z dniem 31 grudnia 2012 r. za wypowiedzeniem i przysługuje mu ekwiwalent za 65 dni niewykorzystanego urlopu. Między stronami nie jest sporne, że powód został tymczasowo aresztowany dnia 30 sierpnia 2012 r. i odtąd nie świadczył pracy.

Pismem procesowym z dnia 11 marca 2015 r. powód wniósł o przeprowadzenie dowodu z kserokopii dokumentów: umowy o pracę z dnia 1 października 2009 r., aneksu z dnia 01 września 2010 r., aneksu z dnia 01 marca 2012 r., aneksu z dnia 21 czerwca 2012 r., uchwały walnego zgromadzenia wspólników Spółki (...) z dnia 01 września 2010 r. - znajdujących się w aktach sprawy VI Ds. 64/12.

Z powyższych dokumentów wynika, iż uchwałą walnego zgromadzenia wspólników Spółki z dnia 01 września 2010 r. zgromadzenie udzieliło stałego pełnomocnictwa D. P. do zawierania umów o pracę z członkami zarządu (...).

Pomiędzy członkiem zarządu M. P. a Spółką reprezentowaną przez pełnomocnika w osobie D. P. zostały zawarte następujące aneksy do umowy z dnia 01 października 2009 r.:

- Aneks do umowy o pracę z dnia 01 września 2010 r., którym podwyższono wynagrodzenie zasadnicze do kwoty 50.000 zł brutto;
- Aneks do umowy o pracę z dnia 01 marca 2012 r., którym podwyższono wynagrodzenie zasadnicze do kwoty 150.000 zł brutto;
- Aneks z dnia 21 czerwca 2012 r., którym podwyższono wynagrodzenie zasadnicze do kwoty 200.000 zł brutto.

Pismem z dnia 30 marca 2015 r. pozwany wniósł o pominięcie ew. oddalenie dowodu z dokumentów - aneksu z dnia 01 września 2010 r. aneksu z dnia 01 marca 2012 r. aneksu z dnia 21 czerwca 2012 r., uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 01 września 2010 r. a w przypadku nieuwzględnienia ww. wniosku o zobowiązanie powoda do przedłożenia ich oryginałów oraz oryginału protokołu Zgromadzenia Wspólników Spółki (...) Sp. z o.o. oraz o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność autentyczności podpisów powoda figurujących pod ww. dokumentami, wieku dokumentów, kiedy dokumenty zostały sporządzone, dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z przesłuchania w charakterze świadka D. P. na okoliczność ustalenia kiedy, w jakich okolicznościach i przez kogo zostało jej udzielone pełnomocnictwo do zawarcia umów o pracę z członkami Zarządu (...) G. oraz na okoliczność tego, jakie umowy zostały przez nią zawarte. W ocenie pozwanego uzasadniona jest wątpliwość,

czy faktycznie takie aneksy ze Spółką były zawarte oraz czy zarówno one jak i uchwała Zgromadzenia Wspólników z dnia 01 września 2010 r. nie zostały antydatowane i sporządzone w związku z ogłoszeniem upadłości Spółki.

Sąd Okręgowy przytoczył treść art. 171 § 1 k.p.c. oraz przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. (Dz. U. z dnia 9 stycznia 1997 r., nr 2, poz.14 ze zm.), z których wynika, że wyliczenie ekwiwalentu za urlop powoda uzależnione jest m.in. od wysokości wynagrodzenia z okresu poprzedzającego rozwiązanie umowy o pracę.

W ocenie Sądu Okręgowego, wynik postępowania karnego PO II Ds.20.2016 ma niewątpliwie znaczenie prejudycjalne dla przedmiotowej sprawy, bowiem dotyczy m.in. ustalenia ważności dokumentów pracowniczych powoda, mocą których podwyższono jego wynagrodzenie za pracę. Wynagrodzenie to stanowi zaś podstawę do obliczenia ekwiwalentu za urlop.

Zdaniem Sądu, nie bez znaczenia pozostaje również fakt, że w toku przedmiotowej sprawy oryginały kwestionowanych dokumentów nie zostały przedstawione, a ponadto świadek D. P. skorzystała z prawa do odmowy składania zeznań.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał, że zarzuty powoda dotyczące nieuzyskania przez pozwanego statusu oskarżyciela posiłkowego w sprawie prowadzonej przez Sąd Okręgowy w Gdańsku pod sygnaturą akt IV K 123/15 pozostają bez wpływu na treść niniejszego rozstrzygnięcia.

Mając powyższe na uwadze, na mocy art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. sąd Okręgowy zawiesił postępowanie w sprawie.

Zażalenie na postanowienie wywiódł powód M. P., zarzucając naruszenie przepisów art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. poprzez zaniechanie przez sąd wszechstronnego rozważania zebranego w sprawie materiału i przyjęcie, że rozstrzygnięcia zależy od postępowania karnego PO II Ds.20.2016 Prokuratury Okręgowej w Ł. (...).

Z uwagi na powyższe powód wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia.

W uzasadnieniu zażalenia powód powołał się na orzecznictwo Sądu Najwyższego wskazujące, iż przepis art. 177 k.p.c., dający sądowi zawieszenia postępowania w określonych wypadkach, nie oznacza pozostawienia kwestii zawieszenia do dowolnego uznania sądu, lecz nakłada na sąd obowiązek rozważenia wszystkich okoliczności i wydania decyzji w danej sytuacji celowej (por. wyrok SN z dnia 10 lipca 2002 r., II CKN 826/00).

Zdaniem powoda w okoliczności niniejszej sprawy nie zachodzą podstawy do zawieszenia postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. Zawieszenie to byłoby w jego ocenie uzasadnione tylko wtedy, jeżeli ustalenie czynu (przestępstwa) w drodze karnej mogłoby wywrzeć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy cywilnej.

Powód zwrócił uwagę, że w niniejszej sprawie przeprowadzono dowody w postaci chociażby zeznań na rozprawie w dniu 25 czerwca 2014 r. A. K. - Kierownika Działu Personalnego i Wynagrodzeń w spółce (...) Sp. z o.o., która zajmowała się sprawami kadrowo-płacowymi zarządu, sporządzała dla zarządu listy płac, karty wynagrodzeń, rozliczenia z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, a które jednoznacznie wskazują, że wynagrodzenie, które jest podstawą wyliczenia wysokości ekwiwalentu za urlop powoda, było wyliczane zgodnie ze złożonym pozwem.

Nadto, jak podniósł powód, istnieje możliwość przeprowadzenia innych dowodów, które pozwolą w wystarczający sposób określić wynagrodzenie powoda, jakie faktycznie miał naliczane i wypłacane, a mianowicie:

1. protokół kontroli Okręgowego Inspektoratu Pracy w G. Państwowej Inspekcji Pracy, do którego zostały dołączone, a wydane przez pozwanego karty wynagrodzeń powoda i prowadzone na podstawie tej kontroli zakończone prawomocnie sprawy o wykroczenie (m. in. w Sądzie Rejonowym w Piotrkowie Trybunalskim);

2. zabezpieczone do sprawy IV K 123/15 Sądu Okręgowego w Gdańsku karty wynagrodzeń wydane przez syndyka masy upadłości (...) Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej (pozwanego), które jednoznacznie wskazują na wysokość wynagrodzenia powoda w wysokości wskazanej w pozwie;

3. kontrola (...) Urzędu Skarbowego w G. prowadzona już po upadłości spółki (...), która wykazała, że wynagrodzenie powoda powinno być naliczone

w wyższej kwocie niż to, o które wnosi powód w pozwie;

4. postawione zarzuty w sprawie IV K 123/15 Sądu Okręgowego w Gdańsku z zakresu uczynienia stałego źródła dochodu, tj. czynu z art. 65 § 1 kk, w tym dowód złożony

przez oskarżyciela - Prokuraturę Okręgową w Ł. (...) - opinię z zakresu przepływów pieniężnych i rachunkowości (...) Sp. z o.o. Sp. k., która wskazała,

że wysokość wynagrodzenia członków zarządu spółki wyniosła w latach 2009 - 2012 kwotę 3,7 mln złotych.

Ponadto, w celu ustalenia, skąd pochodzą przedłożone do akt sprawy aneksy do umów o pracę, skoro były one w posiadaniu (...) Urzędu Skarbowego prowadzącego kontrolę w spółce (...), można, jak wskazał powód, przeprowadzić dowód

z przesłuchania osoby dokonującej czynności polegającej na zabezpieczeniu rzeczowych aneksów do umów o pracę w celu ustalenia, czy dokonała kserokopii oryginałów i dołączyła je do protokołu z czynności i w jakich okolicznościach albo jak weszła w posiadanie kserokopii tych aneksów do umów.

Powód przypomniał, że w piśmie procesowym z dnia 26 lipca 2016 r. podkreślał obecne stanowisko Sądu Najwyższego w przedmiocie ustalenia wysokości wynagrodzenia zarządu, gdzie stwierdził, że podwyższenie wynagrodzenia pensji prezesa zarządu spółki można ustalić w drodze czynności konkludentnych, takich jak: wypłata wynagrodzenia wyższego, niż wynikało z treści umowy o pracę, wiedza na ten temat współników spółki, wiedza na ten temat działu kadr spółki. Biorąc pod uwagę powoływane przez strony dowody (m. in. zeznania świadka A. K., Protokół kontroli Państwowej Inspekcji Pracy)

w niniejszej sprawie, zdaniem powoda, udowodnione zostało podwyższenie, jak i zawarcie umowy o pracę pomiędzy spółką a powodem skutecznie. Nawet gdyby uznać, że strony między sobą nie zawarły umowy pisemnej o pracę lub gdy angaż w takiej formie był nieważny (co w tej sprawie w ocenie powoda nie ma miejsca), to zawarcie umowy w sposób dorozumiany pozwala ustalić istnienie stosunku pracy między stronami. Powszechnie przyjmuje się, że zawarcie umowy o pracę może nastąpić zarówno przez wyraźne i ujęte

w formie pisemnej oświadczenia stron, jak tego wymaga art. 29 kp, jak również

przez złożenie oświadczeń dorozumianych, wynikających z faktycznego zachowania się stron. Podobnie wypowiedział się na ten temat Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 czerwca 2007 r. (sygn. akt I BP 64/06) oraz w wyrokach z dnia 8 czerwca 2010 r. (sygn. akt I PK 16/10) i z 13 listopada 2013 r. (sygn. akt i PK 94/13). Nadto, pogląd dopuszczający dorozumiane nawiązanie umowy z członkiem zarządu odpowiednio stosuje się do zawarcia porozumienia zmieniającego warunki pracy lub płacy członka zarządu. Na taką możliwość wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 listopada 2014 r. (sygn. akt I PK 92/14).

Powód podkreślił, że mając powyższe na względzie istnieje możliwość w ramach niniejszego postępowania ustalenia, w jakiej wysokości miał powód ustaloną wysokość wynagrodzenia.

W dalszej części uzasadnienia zażalenia powód podniósł, że jeżeli działanie to miałyby wypełniać jednocześnie znamiona czynu zabronionego, to zawieszenie postępowania w oczekiwaniu na wydanie wyroku karnego powinno wchodzić w grę wyjątkowo.

Z orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że zawieszenie postępowania w takiej sytuacji może nastąpić wyłącznie, gdy sąd w świetle zgromadzonego materiału procesowego nie znajduje podstaw do uwzględnienia powództwa, a jednocześnie nie można wykluczyć,

że postępowanie karne zakończy się wyrokiem skazującym, którego ustaleniami sąd

w postępowaniu cywilnym byłby związany na podstawie art. 11 k.p.c. (tak: wyroki SN z dnia 2 lutego 2010 r., II PK 157/09, Lex 584734 i z dnia 14 stycznia 2009 r., IV CSK 358/08, Lex 603181). Dokonanie takiej oceny na obecnym etapie zarówno niniejszego postępowania, jak i postępowania karnego jest – zdaniem powoda – przedwczesne, co czyni nieuzasadnionym zastosowanie art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c.

Powód nie zgodził się również z ustaleniami sądu I instancji dotyczącymi udziału pozwanego w sprawie karnej IV K 123/15 Sądu Okręgowego w Gdańsku, w którym powód występuje w charakterze oskarżonego. Zgodnie z postanowieniem Sądu Okręgowego w G. z dnia 7 stycznia 2016 roku pozwany nie został dopuszczony do udziału w sprawie w charakterze oskarżyciela posiłkowego z uwagi na udział w nim określonej przez sąd liczby oskarżycieli posiłkowych. Następnie na posiedzeniu organizacyjnym w dniu 15 stycznia 2016 r. doszło do ustaleń faktycznych, że pozwany nie jest stroną postępowania karnego, gdyż w zarzutach brak jest opisu działań godzących bezpośrednio w dobro spółki. Tym samym wniosek o udział syndyka masy upadłości (...) Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej o naprawienie szkody nie będzie rozpatrywany w tym postępowaniu karnym, a jego stanowisko co do zarzucanych czynów powodowi nie będzie brane pod uwagę. Co więcej, pozwany nie jest nawet świadkiem tego postępowania karnego i nigdy nie był przesłuchany w tej sprawie.

W ocenie powoda sąd przed wydaniem postanowienia o zawieszeniu postępowania winien uzyskać informację z Prokuratury Okręgowej w Ł. (...), na jakim etapie jest prowadzone postępowanie w sprawie PO II Ds.20.2016 i w jakim czasie Prokuratura planuje je zakończyć celem ustalenia, czy właściwym nie byłoby tylko odroczenie rozprawy na termin z urzędu bez konieczności jego zawieszania.

W celu jednoznacznego ustalenia roli pozwanego w sprawie IV K 123/15 Sądu Okręgowego w Gdańsku powód w dniu 21 sierpnia 2016 r. złożył wniosek o wydanie stosownego zaświadczenia w celu przedłożenia do akt niniejszej sprawy lub sprostowanie postanowienia z dnia 7 stycznia 2016 r.

Pismem z dnia 19 stycznia 2016 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku poinformował, że wprowadzie przesłanką, na której opierał się Sąd podejmując przedmiotową decyzję był fakt uprzedniego ograniczenia liczby oskarżycieli posiłkowych na podstawie art. 56 § 1 k.p.k., jednak w stosunku do spółki (...) zachodzi nadto przesłanka określona w art. 56 § 2 k.p.k. z uwagi na fakt, że podmiot ten nie ma statusu pokrzywdzonego w tymże postępowaniu. Pokrzywdzonym w danej sprawie jest zgodnie z art. 49 § 1 k.p.k. osoba fizyczna lub prawna, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przestępstwo. Chodzi przy tym wyłącznie o przestępstwo będące przedmiotem danego postępowania. Akt oskarżenia skierowany do Sądu Okręgowego w Gdańsku w sprawie IV K 123/15 nie zawiera natomiast żadnego zarzutu, w którym zostałoby konkretnie sformułowanie działalnie na niekorzyść spółki (...). Takie też stanowisko wyraził prokurator w toku posiedzenia organizacyjnego w dniu 15 stycznia 2015 r. W związku z powyższym wniosek zawarty w piśmie syndyka z dnia 14 stycznia 2016 r. nie może zostać uwzględniony.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie M. P. nie zasługuje na uwzględnienie.

Przypomnieć należy, że Sąd I instancji zaskarżonym postanowieniem z dnia 11 sierpnia 2016 r. zawiesił postępowanie w sprawie z powództwa M. P. przeciwko syndykowi masy upadłości (...) Sp. z o.o. w G. o ekwiwalent za urlop wypoczynkowy na podstawie art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. W ocenie Sądu Okręgowego wynik postępowania karnego PO II Ds. 20.2016 ma bowiem znaczenie prejudycjalne dla przedmiotowej sprawy, albowiem dotyczy m. in. ustalenia ważności dokumentów pracowniczych powoda, mocą których podwyższono jego wynagrodzenie za pracę. Wynagrodzenie to stanowi zaś podstawę do obliczenia ekwiwalentu za urlop.

Powód, zaskarżając ww. postanowienie, podnosił natomiast, że zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego podwyższenie wynagrodzenia prezesa zarządu spółki można ustalić w drodze czynności konkludentnych. Nawet zatem gdyby uznać, że nie doszło do zawarcia aneksów zmieniających umowę o pracę lub gdyby okazały się one nieważne, zgromadzone w sprawie dowody stanowią – w ocenie powoda – wystarczającą podstawę do ustalenia spornej okoliczności. W konsekwencji nie zachodzi potrzeba zwieszenia niniejszego postępowania w oczekiwaniu na wynik postępowania karnego toczącego się w przedmiocie podrobienia aneksów do umów o pracę.

Rację ma powód, iż zawieszenie postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 4 z uwagi na toczące się postępowanie karne nie jest obligatoryjne i zależy od rozważenia wpływu ustaleń postępowania karnego na rozstrzygnięcie sprawy cywilnej (por. wyrok SN z dnia 4 grudnia 1998 r., I PKN 486/98, OSNAPiUS 2000, nr 2, poz. 63). Warto przy tym podkreślić, że w orzecznictwie powszechnie przyjmuje się, iż ocena celowości zawieszenia postępowania w kontekście ewentualnego wpływu wyniku postępowania karnego na rozstrzygnięcia sprawy cywilnej należy do sądu merytorycznie rozstrzygającego sprawę (por. np. wyroki SN: z dnia 14 maja 2012 r. I Pk 26/12, LEX nr 1675306; z dnia 21 lutego 2007 r., I CSK 412/2006, LEX nr 255609; z dnia 14 stycznia 2009 r., IV CSK 358/2008, LEX nr 603181, oraz z dnia 2 lutego 2010 r., II PK 157/2009, OSNP 2011/13-14 poz. 179 i powołane w nich orzecznictwo).

Zawieszenie postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 4 zazwyczaj wiązane jest z unormowaniem art. 11 k.p.c., przewidującym związanie sądu w postępowaniu cywilnym ustaleniami prawomocnego wyroku karnego skazującego co do popełnienia przestępstwa.

Należy mieć świadomość, że możliwość wpływu czynu ustalonego w postępowaniu karnym na rozstrzygnięcie sprawy cywilnej zachodzi nie tylko wówczas, gdy on sam będzie mógł stanowić podstawę odpowiedzialności (będzie podstawą stosunku prawnego), ale również, gdy będzie wpływać bezpośrednio na ustalenie rozstrzyganego stosunku prawnego. Bezpośredni wpływ na ustalenie rozstrzyganego stosunku prawnego wywiera np. fałsz dokumentu, fałszywe zeznania (por. K. Piasecki, Wpływ postępowania i wyroku karnego na postępowanie i wyrok cywilny, s. 174-191).

Mając zatem na uwadze, że art. 177 § 1 k.p.c. nakłada na sąd obowiązek rozważenia wszystkich okoliczności i wydania decyzji w danej sytuacji celowej, Sąd Apelacyjny przychylił się do stanowiska Sądu Okręgowego, zgodnie z którym ewentualne ustalenie w postępowaniu karnym, że aneksy do umowy o pracę zawartej pomiędzy (...) Sp. z o.o. w G. a M. P. zostały podrobione, będzie miało wpływ na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy.

Sądowi Apelacyjnemu znane jest orzecznictwo Sądu Najwyższego w przedmiocie możliwości zawarcia, a także modyfikacji postanowień umowy o pracę z członkiem zarządu spółki przez złożenie oświadczeń dorozumianych, czego konsekwencją jest stwierdzenie, że przedmiotowa okoliczność może zostać udowodniona nie tylko dokumentami w postaci umowy o pracę z członkiem zarządu oraz stosownymi aneksami do niej, ale również innymi środkami dowodowymi. Niemniej jednak ustalenie w postępowaniu karnym, czy do fałszerstwa doszło, kto się go dopuścił i w jakich okolicznościach będzie miało istotny wpływ na ocenę dowodów zgromadzonych w rozpoznawanej sprawie, w której – w ramach podstawy faktycznej rozstrzygnięcia – konieczne jest wyjaśnienie wysokości wynagrodzenia M. P., które powinno zostać przyjęte do obliczenia wysokości ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy.

Jeżeli Sąd Okręgowy zajmie stanowisko, zgodnie z którym skuteczne podwyższenie wynagrodzenia powoda wymagało podpisania stosownych aneksów z zachowaniem warunków stawianych przez art. 210 k.s.h., to ustalenie w postępowaniu karnym czynu polegającego na podrobieniu tychże dokumentów będzie miało oczywisty wpływ na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy.

W razie natomiast przyjęcia przez Sąd I instancji koncepcji dopuszczającej możliwość dorozumianej zmiany warunków umowy o pracę członka zarządu spółki, ustalenia faktyczne koncentrować się będą na wyrażonej przez właściwe organy wiedzy i aprobachie spółki jako pracodawcy o fakcie oraz wysokości podwyższonego wynagrodzenia powoda. Mając

przy tym na uwadze powiązania rodzinne, jakie występują pomiędzy współnikami, osobami wchodzącymi w okresie podlegającym badaniu w rozpoznawanej sprawie w skład zarządu oraz pełnomocnikiem do zawierania umów o pracę z członkami zarządu spółki, powołanym uchwałą zgromadzenia współników nie ulega wątpliwości, że ocena, czy osoby te, działając jako organy spółki, wiedziały i zgadzały się na wypłatę – co wymaga podkreślenia – z tytułu wynagrodzenia za pracę, a nie na innej podstawie prawnej czy też wręcz bez takiej podstawy – kwot wskazywanych przez powoda, będzie zależała od wyników postępowania karnego, z racji prowadzenia którego Sąd Okręgowy zawiesił niniejsze postępowanie.

Mając na uwadze okoliczność, iż Sąd I instancji nie motywował zawieszenia postępowania wynikiem postępowania karnego toczącego się przed Sądem Okręgowym

w G. pod sygn. akt IV K 123/15, a wręcz wprost stwierdził, że zarzuty powoda dotyczące niezyskania przez pozwanego statusu oskarżyciela posiłkowego w tej sprawie pozostają bez wpływu na treść rozstrzygnięcia, brak jest podstaw do analizowania zarzutów zażalenia w tym przedmiocie.

W tym stanie rzeczy, uznając, że zaskarżone postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 11 sierpnia 2016 r. w przedmiocie zawieszenia postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. jest zasadne i odpowiada prawu, Sąd Apelacyjny, działając na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 zdanie 1 k.p.c., oddalił zażalenie powoda, jak w sentencji.

SSA Daria Stanek SSA Grażyna Czyżak SSA Aleksandra Urban